

Súd: Krajský súd Trenčín  
Spisová značka: 17Co/970/2014  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114212237  
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2014  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová  
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3114212237.1

## Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľky B. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. - F., T. XXX, proti odporcovi D. V. E., s.r.o., so sídlom R., D. XX, IČO 35 792 752 o určení neplatnosti dohody na odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 09. júna 2014 č. k. 16C/64/2014-25 takto

### rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

### o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým uznesením nepriznal navrhovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov. Svoje rozhodnutie odôvodnil konštatovaním, že navrhovateľka dosahuje priemerný mesačný plat vo výške 425 eur, jej manžel dosahuje príjem vo výške 600 eur, majú dve nezaopatrené deti a výdavky na bývanie, a to plyn 154 eur, elektrinu 106 eur, nájom 600 eur a cestovné do zamestnania 50 eur. Navrhovateľka priložila aj zoznam všetkých jej záväzkov voči bankám aj voči iným osobám, spolu vo výške 65.290,81 eur. Z takýchto zistení vyvodil záver, že pomery navrhovateľky umožňujú zaplatiť jej súdny poplatok vo výške 99,50 eur a za návrh na nariadenie predbežného opatrenia vo výške 33 eur bez ohrozenia uspokojenia jej základných životných potrieb.

Proti uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka, ktorá navrhla jeho zmenu a priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov v celom rozsahu. Súdu prvého stupňa vyčítala, že nepriznaním oslobodenia od súdnych poplatkov bolo zasiahnuté do jej základného ľudského práva na prístup k súdu. Poukázala na judikatúru vyšších súdov, z ktorej vyplýva, že rozhodnutie o tom, či sú splnené zákonom stanovené podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov, spadá výhradne do rozhodovacej sféry všeobecných súdov, pričom nesprávna aplikácia jednoduchého práva všeobecnými súdmi môže mať za následok porušenie základných práv a slobôd, a to tam, kde ide o svojvoľný výklad, napr. nerešpektovanie kogentnej normy, alebo o interpretáciu, ktorá je v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti. Poukázala na význam a účel priznania oslobodenia od súdnych poplatkov, ktorým je eliminácia neprímeraných ťaživých dôsledkov, kedy by sa bez výnimky vyžadovanie splnenie poplatkovej povinnosti mohlo urobiť pre niektorého navrhovateľa začatie konania finančne dostupným a viesť tak k odopretiu práva na prístup súdu. Príslušné ustanovenia je preto potrebné vykladať v súlade so zmyslom a účelom tejto právnej úpravy tak, aby účastníkom konania nebolo v opodstatnených prípadoch upierané právo na prístup súdu a súčasne aby zneužívaním práva na oslobodenie od súdnych poplatkov nedochádzalo k zbytočnému zaťažovaniu súdu. Vyslovila názor, že v danom prípade existujú závažné dôvody pre vyhovie jej žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov, keď síce príjem v rodine je mesačne cca 1.025 eur, ale z toho príjmu hradia plyn 154 eur, elektrinu 106 eur, nájom 300 eur, cestovné do zamestnania 50 eur a na splácanie všetkých dlhov 500 eur, čo celkovo činí 1.100 eur. V závere vyslovila názor, že jej ako účastníčke konania nesmie byť len pre jej nepriaznivú majetkovú situáciu znemožnené uplatňovať alebo brániť jej právo na súde a súd by mal zhodnotiť všetky okolnosti, ktoré vypovedajú o jej majetkových a sociálnych pomeroch a dospieť k záveru, že sú u nej predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov, lebo jej majetkové, osobné a sociálne pomery sú veľmi nepriaznivé.

Krajský súd preskúmal napadnuté uznesenie v zmysle ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že uznesenie okresného súdu je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pretože je vo výroku vecne správne. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu.

Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého uznesenia cituje ustanovenie § 138 ods. 1 O.s.p., ktoré stanovuje predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov a ktorého sa aj navrhovateľka vo svojom odvolaní dovoláva. Je tam uvedené, že v občianskom súdnom konaní súd môže priznať účastníkov celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie, alebo bránenie práva. Podľa súdnej praxe sa za pomery účastníka, na ktoré súd pri rozhodovaní o žiadosti na oslobodenie od súdnych poplatkov prihliada, považujú predovšetkým jeho zárobkové, majetkové, osobné a rodinné pomery. Súd prvého stupňa tieto správne charakterizuje ako také, ktoré nie sú len dočasnej alebo prechodnej povahy, ale odôvodňujú záver o celkovej dlhodobej nepriaznivej situácii navrhovateľa.

Z judikatúry vyšších súdov SR vyplýva aj zásada, podľa ktorej pri rozhodovaní o oslobodení účastníka konania od súdnych poplatkov musí súd primerane vyvažovať záujem štátu na vyberaní súdnych poplatkov a záujem účastníka, ktorý si uplatňuje právo na súdnu ochranu (Ústavného súdu SR IV US11/2010). Znamená to, že tento záujem štátu na vyberaní poplatkov je nevyvážený v prípade, pokiaľ súdny poplatok niekoľko násobne presahuje jeho pravidelný mesačný príjem.

Pokiaľ ide o posúdenie zárobkových a majetkových pomerov žiadateľa, tak podľa súdnej praxe priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov je na mieste v prípadoch, pokiaľ žiadateľ nedosahuje príjem, prípadne len v sume, ktorá nepostačuje na pokrytie jeho základných životných potrieb.

V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že navrhovateľka ako aj jej manžel dosahujú pravidelný mesačný príjem z pracovného pomeru v úhrnej výške 1.025 eur. Súd prvého stupňa aj za situácie, keď navrhovateľka s manželom majú v starostlivosti dve deti, posudzoval príjmy navrhovateľky v kontexte s výškou súdneho poplatku, ktorý má v danom konaní zaplatiť. Na existenciu neúmerných finančných záväzkov, na ktoré poukazuje navrhovateľka vo svojom odvolaní súd prvého stupňa pri rozhodovaní o žiadosti na oslobodenie od súdnych poplatkov dôvodne neprihliadol.

Odvolací súd preto nepovažoval rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým nepriznal navrhovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov za také, ktoré by malo za následok znemožnenie navrhovateľke prístupu súdu aj s ním aj zabezpečenie ochrany jej práv.

Krajský súd preto uznesenie okresného súdu potvrdil.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.